

faa en overordenlig Betydning som Stapelplads, var nu let at forstaa. Men forøvrigt var det Pers Mening at skabe endnu gunstigere Betingelser for den lille Klitø's Udvikling. Hans Forslag gik ud paa, at man skulde søge at faa den tilkendt Toldfrihed, og han havde i sin Bøg givet en fantasifuld Skildring af, hvorledes i saa Fald Skibsværfter, Dokker og mægtige Pakhuse vilde vokse op af det golde Sand, og hvorledes der samtidig inde omkring Aa-Deltaet paa det faste Land hurtigt vilde danne sig en stor By, et nordisk Venezia. Overalt skulde den fornødne Drivkraft tilvejebringes ved hans forbedrede Vindmotorer eller hentes ude i Vesterhavsbrændingen og føres gennem Ledninger over Skallingen ved Hjælp af de mekaniske Indretninger, der var hans helt selvstændige Opfindelse.

Det var nu foreløbig alene denne industrielle Del af det store Fremtids-Foretagende, for hvilken Ivan havde søgt at skabe Deltagelse i den københavnske Handelsverden. Selv han havde kunnet indse, at Virkeliggørelsen af det egenlige Kanalprojekt maatte tages op som en Nationalsag, som kun Staten havde Evne til at gennemføre. Saadanne Fabriksvirksomheder derimod og Erhvervelsen af den lille Klitø tilligemed Tilsikringen af de nødvendige Arealer omkring Aa-Mundingen maatte kunne overkommes af et privat Konsortium, saa meget mere som de industrielle Anlægs Omfang jo kunde begrænses i Forhold til den Tilslutning, det vilde lykkes at skaffe for Sagen, ligesom det var muligt ved Fastsættelsen af dens Art at tage Hensyn til, hvad der i Øjeblikket betalte sig bedst. Per havde selv foreslaaet et Skibsværft, et Staalsliberi samt en Kæmpefabrik for Tilvirkning af Smørdrittelstaver, hvortil Raamaterialet nu førtes langvejsfra pr. Akse